KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 28 november 1997 door de Minister van Sociale Zaken en door de Minister van Volksgezondheid verzocht hun, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende wijziging van het koninklijk besluit van 10 juli 1990 houdende vaststelling van de normen voor de erkenning van initiatieven van beschut wonen ten behoeve van psychiatrische patiënten", heeft op 4 december 1997 het volgende advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Ministre des Affaires sociales et par le Ministre de la Santé publique, le 28 novembre 1997, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 10 juillet 1990 fixant les normes d'agrément des initiatives d'habitation protégée pour des patients psychiatriques", a donné le 4 décembre 1997 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door het feit dat

- de registratie van de Minimale Psychiatrische Gegevens vanaf 1 juli 1996 van toepassing is in de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische afdelingen in de algemene ziekenhuizen en dat het implementatieproces geslaagd is;

- het van bij de aanvang de bedoeling was te komen tot een uniforme registratie voor de gehele residentiële psychiatrische zorgverlening, waarbij omwille van organisatorische, financiële en programmatorische redenen werd geopteerd om het registratie-instrument in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen een jaar later te implementeren;

- op dit ogenblik de verschillende voorwaarden zijn vervuld om vanaf 1 januari 1998 tot een algemene implementatie over te gaan;

- vanaf 1 januari 1998, budgettair de nodige middelen voorzien zijn om de registratie in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen te financieren;

- ter voorbereiding van de implementatie in de instellingen een introductiedag en opleidingsdagen voor de M.P.G.-verantwoordelijken worden georganiseerd".

*

* *

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak tot het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

De wijzigingen welke het voor advies voorgelegde ontwerpbesluit beoogt aan te brengen in het koninklijk besluit van 10 juli 1990 houdende vaststelling van de normen voor de erkenning van initiatieven van beschut wonen ten behoeve van psychiatrische patiënten, strekken ertoe in dat besluit een regeling op te nemen krachtens welke aan de initiatieven van beschut wonen de verplichting wordt opgelegd om een reglement vast te stellen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid medische gegevens. Het ontwerp schrijft voorts de aanstelling voor van een voor de medische gegevens verantwoordelijke geneesheer en van een met de veiligheid van de informatie belaste veiligheidsconsulent.

De ontworpen regeling stemt grotendeels overeen met die welke reeds geldt voor de ziekenhuizen (1).

RECHTSGROND

Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 68, eerste lid, van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987 (2), en in de artikelen 16, § 3, en 44 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

VOORAFGAANDE VORMVEREISTEN

1. Luidens artikel 68, eerste lid, van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen kan de Koning de normen welke de ziekenhuizen en, bij uitbreiding, de initiatieven van beschut wonen ten behoeve van psychiatrische patiënten

---

(1) Wat de ziekenhuizen betreft, werd die regeling ingevoerd bij het koninklijk besluit van 16 december 1994 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 23 oktober 1964 tot bepaling van de normen die door de ziekenhuizen en hun diensten moeten worden nageleefd.

(2) Dat artikel 68, eerste lid, van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen is, op grond van artikel 6 van diezelfde gecoördineerde wet, van toepassing verklaard op de initiatieven van beschut wonen door het koninklijk besluit van 10 juli 1990 waarbij sommige bepalingen van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, toepasselijk worden verklaard op de initiatieven van beschut wonen en op de samenwerkingsverbanden van psychiatrische instellingen en diensten.

moeten naleven, slechts vaststellen na advies van de Nationale Raad voor ziekenhuisvoorzieningen, afdeling programmatie en erkenning.

Uit het aan de Raad van State voorgelegde dossier blijkt niet dat de voornoemde Nationale Raad over de ontworpen regeling is geraadpleegd.

2. Het door de artikelen 16, § 3, derde lid, en 44 van de voornoemde wet van 8 december 1992 voorgeschreven advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer werd gegeven op 27 juni 1995.

3. Luidens artikel 44 van de voornoemde wet van 8 december 1992 moeten de in die bepaling bedoelde nadere regels worden vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd besluit.

Hoewel in de voordrachtformule wordt verwezen naar "het advies van Onze in Raad vergaderde Ministers", heeft, volgens de gemachtigde ambtenaar, met betrekking tot het ontwerp geen overleg in de Ministerraad plaatsgehad.

4. Dit advies wordt gegeven onder het uitdrukkelijke voorbehoud dat alsnog het sub 1 bedoelde advies wordt ingewonnen en dat het ontwerp in Ministerraad wordt overlegd.

In verband met dat overleg in Ministerraad wordt bovendien de aandacht gevestigd op het bepaalde in

artikel 14, 1°, a), van het koninklijk besluit van 16 november 1994 betreffende de administratieve en begrotingscontrole. Luidens die bepaling dienen o.m. ontwerpen van koninklijk besluit die aan de Ministerraad worden voorgelegd, aan het voorafgaand advies van de inspecteur van financiën te worden onderworpen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. Wat betreft de verwijzing, in het eerste lid van de aanhef, naar artikel 6 van de gecoördineerde wet op de ziekenhuizen, moet erop worden gewezen dat dit artikel 6 ook werd gewijzigd bij de wet van 29 april 1996.

Men redigere dat eerste lid als volgt :

"Gelet op de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, inzonderheid op artikel 6, gewijzigd bij de wetten van 30 december 1988, 20 juli 1990 en 29 april 1996, en op artikel 68, eerste lid;".

2. Aangezien in het zevende en het achtste lid van de aanhef respectievelijk de motivering wordt overgenomen van het spoedeisend karakter van de adviesaanvraag en een verwijzing wordt opgenomen naar het advies dat de Raad van State geeft met toepassing van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, dient het zesde lid van de aanhef, dat verwijst naar artikel 3, § 1, van die gecoördineerde wetten, te worden geschrapt.

Dispositief

Bij dit ontwerp horen dezelfde vormopmerkingen te worden gemaakt als bij het ontwerp waarover advies L. 27.152/3 is gegeven.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée :

"door het feit dat

- de registratie van de Minimale Psychiatrische Gegevens vanaf 1 juli 1996 van toepassing is in de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische afdelingen in de algemene ziekenhuizen en dat het implementatieproces geslaagd is;

- het van bij de aanvang de bedoeling was te komen tot een uniforme registratie voor de gehele residentiële psychiatrische zorgverlening, waarbij omwille van organisatorische, financiële en programmatorische redenen werd geopteerd om het registratie-instrument in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen een jaar later te implementeren;

- op dit ogenblik de verschillende voorwaarden zijn vervuld om vanaf 1 januari 1998 tot een algemene implementatie over te gaan;

- vanaf 1 januari 1998, budgettair de nodige middelen voorzien zijn om de registratie in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen te financieren;

- ter voorbereiding van de implementatie in de instellingen een introductiedag en opleidingsdagen voor de M.P.G.-verantwoordelijken worden georganiseerd".

*
* *

En application de l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la section de législation se limite essentiellement à l'examen du fondement juridique, de la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

PORTEE DU PROJET

Les modifications que le projet d'arrêté soumis pour avis vise à apporter à l'arrêté royal du 10 juillet 1990 fixant les normes d'agrément des initiatives d'habitation protégée pour des patients psychiatriques, tendent à inscrire dans cet arrêté des règles en vertu desquelles les initiatives d'habitation protégée se voient imposer l'obligation de fixer, en ce qui concerne le traitement des données à caractère personnel, en particulier des données médicales, un règlement relatif à la protection de la vie privée. Le projet prescrit, en outre, la désignation d'un médecin responsable des données médicales et d'un conseiller en sécurité chargé de la sécurité de l'information.

Les règles en projet correspondent dans une large mesure à celles qui régissent déjà les hôpitaux (1).

FONDEMENT LEGAL

Le projet tient son fondement légal de l'article 68, alinéa 1er, de la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987 (2), et des articles 16, § 3, et 44 de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

FORMALITES PREALABLES

1. Aux termes de l'article 68, alinéa 1er, de la loi coordonnée sur les hôpitaux, le Roi ne peut fixer les normes auxquelles les hôpitaux et, par extension, les initiatives d'habitation protégée pour des patients psychiatriques,

---

(1) En ce qui concerne les hôpitaux, ces règles ont été instaurées par l'arrêté royal du 16 décembre 1994 modifiant l'arrêté royal du 23 octobre 1964 fixant les normes auxquelles les hôpitaux et leurs services doivent répondre.

(2) Cet article 68, alinéa 1er, de la loi coordonnée sur les hôpitaux a été rendu applicable, sur la base de l'article 6 de cette même loi coordonnée, aux initiatives d'habitations protégées, par l'arrêté royal du 10 juillet 1990 rendant certaines dispositions de la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, applicables à des initiatives d'habitations protégées et aux associations d'institutions et de services psychiatriques.

doivent répondre, qu'après avis du Conseil national des établissements hospitaliers, section programmation et agrément.

Il n'appert pas du dossier soumis au Conseil d'Etat que le Conseil national susvisé ait été consulté au sujet des règles en projet.

2. L'avis de la Commission de la protection de la vie privée, prescrit par les articles 16, § 3, alinéa 3, et 44 de la loi susvisée du 8 décembre 1992, a été donné le 27 juin 1995.

3. Selon l'article 44 de la loi susvisée du 8 décembre 1992, les modalités visées dans cette disposition doivent être fixées par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Bien que la formule de proposition fasse référence à "l'avis de Nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil", le projet n'a fait l'objet, selon le fonctionnaire délégué, d'aucune délibération en Conseil des ministres.

4. Le présent avis est donné sous la réserve expresse que l'avis visé sous le point 1 soit recueilli et que le projet soit délibéré en Conseil des ministres.

En ce qui concerne la délibération en Conseil des ministres, l'attention est attirée, au surplus, sur l'arti-

cle 14, 1°, a), de l'arrêté royal du 16 novembre 1994 relatif au contrôle administratif et budgétaire. Aux termes de cette disposition, les projets d'arrêté royal soumis au Conseil des ministres, notamment, doivent faire l'objet de l'avis préalable de l'inspecteur des finances.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

1. En ce qui concerne la référence faite au premier alinéa à l'article 6 de la loi coordonnée sur les hôpitaux, il y a lieu de signaler que cet article 6 a également été modifié par la loi du 29 avril 1996.

Il conviendrait de rédiger ce premier alinéa comme suit :

"Vu la loi sur les hôpitaux, coordonnée le 7 août 1987, notamment l'article 6, modifié par les lois des 30 décembre 1988, 20 juillet 1990 et 29 avril 1996, et l'article 68, alinéa 1er;".

2. Dès lors que les septième et huitième alinéas du préambule, respectivement, reproduisent la motivation du caractère urgent de la demande d'avis et visent l'avis émis par le Conseil d'Etat en application de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, il y aurait lieu de supprimer le sixième alinéa du préambule, qui vise l'article 3, § 1er, de ces lois coordonnées.

Dispositif

Le présent projet appelle les mêmes observations de forme que le projet faisant l'objet de l'avis L. 27.152/3.

De kamer was samengesteld uit

de Heren W. DEROOVER, kamervoorzitter,
Messieurs président de chambre,

P. LEMMENS, staatsraden,
L. HELLIN, conseillers d'Etat,

Mevrouw F. LIEVENS, griffier,
Madame greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Le rapport a été présenté par Mme R. THIELEMANS, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme M.-C. CEULE, premier référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER, DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

F. LIEVENS W. DEROOVER